

12.08.2025,

Utkast til arbeidsplan for nettverket: «Etterkommere etter Politifanger i Stutthof Konsentrasjonsleir» (EKPF)

Vi ser for oss innsats på følgende områder:

- 1) Oppgaver knyttet til å formalisere «Etterkommerne» som gruppe
 - a) Mediaopplegg mot aviser etc. for å orientere om at Etterkommere etter politifanger er etablert som nettverk tilknyttet FB gruppen.
 - b) Brev til relevante samarbeidspartnere og støttespillere om vår eksistens. (Til: POD, NPHS, museer, Justisdepartementet, Hvite busser, Politihøgskolen, Politiets Pensjonistforbund andre?)
 - c) Opprette kontakt med andre foreninger som jobber med det samme tema (Buchenwald foreningen for studentene, Nartzwailerforeningen? Second Generation Noray, etc.)

- 2) Innsamling av informasjon fra politifanger (brev, dagboknotater, nedtegnelser etc)

Dette er en prioritert oppgave siden mange 1. generasjons etterkommere er i ferd med å dø ut - og loft ryddes for arkivverdig materiale.

Et samarbeid med *fanger.no* synes fornuftig på dette området. Det er viktig at den formelle arkiveringen foretas av profesjonelle. Vår oppgave som etterkommerforening vil være å legge til rette for at materiale blir identifisert - og kommer fram, - og skape et miljø som gjør at etterkommere føler seg motivert for å dele materialet.

Det er planlagt et møte med Arkivet (Simen Zernichow) om dette 19 august kl 1600. Etter dette møtet vil vi ha bedre innsikt i hvordan denne oppgaven bør gripes an.

- 3) Formidle/gjøre kjent historien om politifangene

Politifangene stod opp for demokratiske verdier de trodde på og betalte prisen dette medførte. Det er viktig å arbeide for at historien om dem blir bedre kjent slik at fremtidige generasjoner kan ta lærdom av dette. Historien om politifangene en stolt del av vår politihistorie og har avgjort offentlig interesse.

 - a. Det er aktuelt med et opplegg for informasjon og oppmerksomhet om politifangene: Mot skoler, NRK/TV, aviser etc.
 - b. En gjennomgang av hvordan historien om politifangene er presentert på museer. Det kan være aktuelt å utarbeide en egen rapport om dette.
 - c. En gjennomgang av hvordan historien om politifangene er presentert på ulike politikammer rundt i landet. Det kan være aktuelt å utarbeide en egen rapport om dette. Kunne f.eks. hvert politikammer hatt et synlig skilt over hvilke politifolk som hadde blitt drept eller gått i fengsel for sin mostand mot nazistene?

4) Nettsiden stutthoffangene.no samt FB gruppen

Nettverket av etterkommerne er nå basert på medlemmene i FB gruppen. FB gruppen ble opprettet i mai 2024 har nå ca. 152 medlemmer. Det er et potensiale for forbedringer av driften av denne siden.

Det må også gjøres en jobb for å avklare hvordan vi kan kommunisere med medlemmer som ikke har FB. Nettsiden stutthoffangene.no, som ble opprette av Rolv Bjelland i februar 2024, kan muligens være et redskap i denne sammenheng.

5) Identifisering og mobilisering av etterkommere

Mange etterkommere til politifanger kjenner ikke til arbeidet som gjøres på området. Det er aktuelt å gjøre et arbeid for å identifisere om flere etterkommere. Opplegg for dette bør utarbeides. (Spørreundersøkelser, Bruk av My Heritage?. Kontakt mot andre etterkommerforeninger etter konsentrasjonsleirfanger for å høste erfaring ang dette?.)

Mobilisere og identifisere etterkommere som har kompetanse på området vårt og som kan/vil gjøre en innsats for foreningen.

6) Arbeide for å få opprettet offisielt minnesmerke over politifangene

Det er på tide at det kommer et minnesmerke over politifangene som er offentlig tilgjengelig, - og ikke bare tilgjengelig for politiet.

Vi trenger et sted hvor vi kan hedre innsatsen til våre fedre, bestefedre og oldefedre

Dette bør være en prioritert oppgave for oss som forening å få til.

Vi etterkommerne har en viktig rolle i forbindelse med etableringen av et slikt monument.

Brev til den politikammer hvor det har vært politifanger med spørsmål om hvordan de respektive politifolkene er blitt hedret.

Fint også med lokale tiltak, hvor lokale politikammer, der det har vært politifanger, får spørsmål om at det kunne vært fint å se på hvordan de respektive politifolkene ble hedret. Så en litt todelt oppgave dette - en nasjonal og lokal innsats.

7) Arrangering av samlinger/aktiviteter for etterkommere.

Etterkommerne etter fangene arrangerte en minnemarkering i Stutthof 10 mai 2025– 80 etter frigjøringen av fangene. Turen fikk god deltagelse også fra myndigheter i Polen og Norge. Under markeringen ga politiinspektør Egil Brekke fra Politidirektoratet en historisk tale med beklagelse til etterkommerne for den behandlingen fangen fikk etter at de kom tilbake til Norge. Det var Andreas Buøen (barnebarn av Rolf Buøen f.nr 26) som var ansvarlig for dette arrangementet.

I forbindelse med kontakt med etterkommerne er det kommet fram ønske om flere samlinger for etterkommere. En tur til Ramløsa, som foreslått av Nils Hammer, (barnebarn av Nils Hammer f.nr 251) er svært aktuell i en slik sammenheng.

8) Enkeltprosjekter:

Det er aktuelt med enkeltprosjekter hvor personer har et spesielt ansvar

a. Boken Fars nei.

Boken Fars nei, som kom ut i november 2023 i et opplag på 550, har generert mye oppmerksom om politifangene. Det er Rolv Bjelland (sønn av Einar Bjelland f.nr 14) som har ansvaret for arbeidet tilknyttet boken

- Nettsiden farsnei.no er opprettet for opplysninger om boken

- Det er holdt 15 foredrag om boken og politifangene. Neste foredrag er i Bergen bibliotek 27. august Kl 1800.

- Boken har generert 20 avisartikler. (gjengitt på nettsiden *farsnei.no*)

– Boken vil bli trykket i nytt opplag, oppdatert og revidert. Ny utgave er forventet om ett års tid

b. Studie og identifisering av posttraumatiske reaksjoner hos fangene. Hva særkjenner politifangene som fangegrupper? Buchwald foreningen har gjort studier på dette (bl.a. angående selvmordshyppighet og levealder blant studentfangene), en studie som også er interessante for stutthoffangene

c. Andre enkeltprosjekter?